

šele prav spozna, kako malo je prej vedel o slavni Crni gori. S. pisatelj je tu postopal strogo znanstveno in je s kritičnim nožem razrezal v kosce marsikatero „zgodovinske“ falzifikate. Le posebno pregledno ni pisana tá zgodovina; to pa leži deloma v sila razpršeni snovi sami.

Čitanje prozajskih sestavkov pa motijo nekatere jezikovne nekorektnosti in navade. Marsikje se sicer ne da odločiti, je li dotičnost staviti na račun tiskovnih pomot (ki jih ima knjiga na 4 straneh mnogo popravljenih, pa nikakor ne vsch), kakor pač n. pr. „pridi pomagati“ (str. 100), „dve kroni si ne moremo misliti (str. 131). Pisatelj daje nadalje včasih prednost nenavadnim besedam in oblikam; on piše na pr. dosledno „primirje“ nam. navadnega „premirje“, „mašejo“ (nam. „mahajo“), dvoumno „velike sile“ (nam. običajnega „velesile“), „sôžnji“ (= sužnji), so „gulili“ Srbe (= so stiskali, mučili, odirali!), „iznajmljati“, „vozotajstvo“ i. dr.; na str. 69. čitamo „v lički regimenti“, na str. 79. pa: „jeden regiment“. — V knjigi se seveda nahaja precej turško-grško-srbskih tujk; v kolikor so te tehnično-kulturni izrazi, naj se rabijo in so rabljene. G. pisatelj jih je v posebnem dodatku zbral in pripisal mesto, kjer so razložene; dosledno pa ta razlaga ni izvedena. „Bula“ se čita že na 1. strani, pojasnjena je še na str. 138., „karvan“ se čita na str. 98., razlaga je na str. 149. (zakaj se ni opozorilo na vsem znano „karavano“?), „klir“ stoji na str. 9., razlaga je še v seznamku in ne da bi se omenila znana beseda „klerus“. Nič razjasnjene niso n. pr. besede: „samare“ (slovenščina bi zahtevala „samarje“, od „samar“, po Pleteršniku iz nemščine = Saumpferd), „toljaga“ (menda v sorodu z našo „telego“), „brnjaš“, „riznica“.

Vsem, ki iščejo poučnega štiva, bodi knjiga toplo priporočena.

Dr. Jos. Tomižšek.

„Pavluša“. Zbirka slovenskih narodnih pripovedk. Na ptujskem polju zapisala I. Recel in Pavel Poljanec. Ponatis iz „Novega slov. Štajerca“. V Ljubljani 1908. — Tiskal D. Hribar.

Leposlovne knjižnice, ki jo izdaje „Katoliška bukvarna“ v Ljubljani, je izšel VI. in VII. zvezek. V VI. zvezku je objavljen roman „Mož Simone“, francoski spisal Champol, preložil V. Levstik, v VII. zvezku pa Ševčenkova poem „Hajdamaki“ z uvodom o Hajdamaščini, prevel in pojasnil Josip Abram. Cena obeh zvezkov skupaj broš. 3 K, eleg. vez. 4 K 50 h.

Sakuntalâ ali „Prstan spoznanja“. Drama v sedmih dejanjih. Sanskrtski spisal Kâlidâsa. Po R. Pischelovi izvorni izdaji 1877. l. poslovenil dr. Karel Glaser. Maribor 1908. Založil dr. K. Glaser.

Za indijskima dramama „Urvaši“ in „Malâviko“, katerih prevod je neutrudni gospod pisatelj objavil že v letih 1885 in 1886, nam je podal še prevod „Sakuntale“, ki je kot odličen spomenik indijske literature prevedena tudi na angleško, francosko in nemško. Gospod prelagatelj je knjigo sam založil in dolžnost slovenske inteligence je, prihiteti mu gmotno na pomoč, kar stori s tem, ako njegovo knjigo pridno kupuje. Dobiva se pri gospodu založniku v Hočah (Štajersko) po 1 K 20 h proizvod. Poština 10 h.

O šolski reformi. Spisal dr. Dragotin Lončar, profesor na mestni realki v Idriji. Ponatisk iz „Učiteljskega Tovariša“. V Ljubljani 1908. Založilo uredništvo „Učiteljskega Tovariša“. Natisnila „Učiteljska tiskarna“. Cena 40 h, po pošti 10 h več.

Knjige „Matice Hrvatske“. „Matica Hrvatska“ je izdala za leto 1907. sledeče knjige: I. Poučna knjižnica „Matice Hrvatske“. Knjiga XXX. A. M. Ska-